

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 18539
Tarih : 13.05.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 13/05/2022 16:16
Sayı: E-120.10-1015132

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

COVID-19 küresel krizi sürecinde engelli bireylerin maruz kaldıkları sosyal, psikolojik ve ekonomik mağduriyetlerin araştırılması ve bu mağduriyetlerin giderilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasamızın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederiz.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

GEREKÇE

Pandemi, özellikle dünya genelinde 1 milyarlık bir nüfusu temsil eden engelli bireyler için, var olan eşitsizlikleri derinleştirmiş, ayrımcılığın boyutunu ortaya çıkarmıştır. Bir kriz ya da kaos halinde; şiddete, yoksulluğa, yalnızlığa, ihmal ve istismara maruz kalma olasılıkları daha yüksek olan engelli bireyler, COVID-19 sürecinde de aldıkları hizmetlerdeki ciddi aksaklıklar nedeniyle doğrudan ve dolaylı olarak yüksek oranda etkilenmişlerdir.

Engelli öğrencilerin uzaktan eğitim olanaklarından yararlanma ihtimallerinin düşük olması, COVID-19 krizinde eğitime erişimde yaşanan ayrımcılığı daha da artırmıştır. Gerekli ekipmanlara, internet erişimine, erişilebilir malzemelere ve çevrimiçi okul programlarını takip etmeleri için gerekli desteğe sahip olmamaları nedeniyle ciddi engellerle karşılaşmışlardır. Otizmlili, down sendromlu, zihinsel engelli, görme engelli, işitme engelli ve bedensel engelli çocukların, eğitimden okul hayatından uzak kalması, sadece kendilerini değil ailelerini de etkilemiştir. Çünkü eğitimleriyle ilgili olarak bire bir ve özel eğitimciler gözetiminde eğitim alamamışlardır. Bu da bugüne kadar eğitimde kat ettikleri yolu olumsuz etkilemiş ve gerilemelerine sebep olmuştur.

Yaşanan küresel krizde engelli bireylerin sağlık hizmetlerinden faydalanması, örneğin rutin kontrollerini yaptırmaları sekteye uğramıştır. Zihinsel engelli, otizmlili ve down sendromlu çocuklarda duyu bütünleme sıkıntısı yaşanmıştır. Özellikle hipoteni (kas gevşekliliği) sorunu olan down sendromlu bebeklerde, bu dönemlerde fizyoterapi alamadıkları için gerileme söz konusu olmuştur. Dil terapisi alamamaları nedeniyle konuşma becerileri de gerilemiştir.

Kapanma önlemleri sırasında aile içi şiddette de önemli bir artış yaşanmış, özellikle tecrit halinde olduklarında, daha yüksek şiddet riski altında olan engelli bireyler, bu durumdan yüksek oranda etkilenmişlerdir. Bunun en büyük sebeplerinin başında işsizlik ve beraberinde getirdiği ekonomik sıkıntılar yer almıştır. Özellikle açık alanda enerjilerini atamayan engelli çocukların evde kalmaları, aile içinde psikolojiyi olumsuz etkilemiş, ebeveynleri çaresiz bırakmıştır.

Cinsiyet, yaş, etnisite, ırk, cinsel yönelim, köken, yer ve yasal statüleri nedeniyle çoklu ayrımcılık yaşayan engelli bireyler, diğer faktörlerin yanı sıra, salgının ekonomik ve sosyal sonuçlarını da ağır bir şekilde hissetmişlerdir.

Salgın süresince zaten istihdamda dışlanma ile karşı karşıya olan engelli bireyler, işten daha fazla çıkarılmaya ve işlerine dönmek konusunda büyük zorluklar yaşamaya başlamışlardır. İstihdam edilmiş veya kendi işletmelerinde çalışma imkanını elde etmiş birçok engelli birey, işyerlerinde bulunan gerekli ekipman ve desteklerin evde bulunmaması nedeniyle evde çalışma olanağına sahip olamamış ve bu yüzden gelirlerini ve işlerini kaybetme konusunda daha yüksek bir riskle karşı karşıya kalmışlardır. Yaşanan gelir eksikliği; engelli bireyler için fazladan maliyet ve harcama gerektiren destek cihazları, erişilebilir barınma ve ekipmanlar, özel ürünler ve hizmetler gibi birçok gereksinime ulaşma konusunda orantısız bir yük oluşturmuş ve yoksulluğa sürüklemiştir.

Tüm bu sebeplerle birlikte pandemi süreciyle derinleşen sorunlara karşılık, engelli bireylerin hassasiyetlerinin de değerlendirmeye alınarak, dengeli çözümlerin bulunması ve engelli bireylere yönelik çalışmalar yapılması amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	T. Hatimoğulları
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	N. İmir
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	G. Köçyiğit
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	A. Önlü
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. Tosun
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Öcalan
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. Aydemir
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	Ö. Gergerlioğlu
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	A. Sürücü
12	MURAT SARISAÇ	VAN	M. Sarisaç
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	Ş. Coşkun
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Başaran
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	K. Bulbul
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. Çepni
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	E. Günay
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	N. Maçin
19	Dersim DAĞ	Diğer bakır	D. Dağ
20			